

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 -12276614
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/234,72
94 105

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA YENEROĞLU'NUN
TBMM 7/23472 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Barınma hakkı Anayasa ile güvence altına alınmış temel haklardan biridir. Bu hak kapsamında depremde etkilenen afetzede vatandaşlarımıza temel insani ihtiyaçlarını karşılayabilecek, insan onuruna yakışır standartlarda, güvenli, ulaşılabilir, dayanıklı ve aynı zamanda elektrik, su, doğalgaz, internet gibi asgari yaşamsal hizmetleri içeren barınma hizmeti sağlanması Anayasal bir zorunluluktur. Çadır ve konteyner gibi barınma çözümlerinin kısa vadeli olarak kullanılması, afetzedelerin mümkün olduğunca kısa sürede kalıcı konutlara erişiminin sağlanması gerekmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının 2023 Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu'na göre Şubat 2023 depremlerinde 35.355 binanın yıkılmış olduğu, 17.491 binanın acil olarak yıkılması gerektiği ve 179.786 binanın ağır hasarlı olduğu tespit edilmiştir. Raporla bu binalardaki (yıkılmış, acil yıkılması gereken, ağır hasarlı) bağımsız bölüm sayısı da 651.416 olarak ifade edilmiştir.

Aynı raporda orta hasarlı bina sayısının 40.228 ve orta hasarlı bağımsız bölüm sayısının 166.132 olduğu belirtilmiştir. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 21/11/2023 tarihli ve 2023/8 sayılı Genelgesi ile orta hasarlı olduğu kesinleşen binaların başka bir işleme gerek kalmaksızın ağır hasarlı binalar gibi işlem göreceği düzenlenmiştir. Ancak anılan Genelge ile bütün kat maliklerinin beşte dördünün yazılı rızası ile orta hasarlı binalarının güçlendirmeye uygun olduğuna dair rapor alan hak sahiplerinin, yapı ruhsatı almaları halinde binalarını güçlendirebilmelerine de imkân sağlanmış ve güçlendirme işlemleri için azami bir yıllık bir süre öngörülmüştür.

Sayın Cumhurbaşkanı'nın müteaddit açıklamasına baktığımızda ise;

12 Mart 2023 'te orta hasarlı binaların da dahil edilmesiyle 650 bin konut ihtiyacı olduğunu ve 244 bin konut ve 75 bin köy evinin inşasının bir yıl içerisinde bitirileceğini,

12 Mayıs 2023'te 650 bin yeni konut yapılacağını ve bunun 319 bininin 1 yıl içerisinde tamamlanacağını,

26 Ekim 2024'te 130 bin konutun teslim edildiğini, yılsonuna kadar 201.688 konutun teslim edileceğini ve 2025 sonu itibarıyla da 452.958 konutun teslim edilmiş olacağını,

Son olarak 6 Şubat 2025'te 201 bin konutun teslim edildiğini ve 2025 yılı sonuna kadar toplam 453 bin konut yapılacağını ve evine girmeyen, işyerine kavuşmayan tek bir vatandaşımızın dahi bırakılmayacağını, ifade ettikleri görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) 6 Şubat depremlerinin üzerinden 2 yıl geçmesine rağmen 1 yıl içerisinde tamamlanması öngörülen 319 bin konut yerine neden sadece 201 bin konut teslim edilebilmiştir?
- 2) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının Raporu'nda orta hasarlı binalar dahil edilmeden yıkılmış, acil yıkılması gereken ve ağır hasarlı bağımsız bölüm sayısı 651.416'dır. Orta hasarlı binalardaki bağımsız bölüm sayısının da dahil ettiğimizde bu rakam 817.548'e yükselmektedir. Oysa Sayın Cumhurbaşkanı'nın açıklamalarında orta hasarlı binaların da dahil edilmesiyle 650 bin konut ihtiyacı olduğu belirtilmektedir. Bu rakamlardaki tutarsızlık nereden kaynaklanmaktadır ve gerçek konut ihtiyacı sayısı kaçtır?
- 3) Her ne kadar daha önce yapılan açıklamalarda 650 bin konut ihtiyacı olduğu belirtilse de son yapılan açıklamalarda 2025 yılı sonuna kadar 453 bin konut yapılacağı ifade edilmektedir. Kalan 197 bin konutun yapılmamasına mı karar verilmiştir yoksa 2025 yılından sonra mı yapılması planlanmaktadır?
- 4) İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 21/11/2023 tarihli Genelgesi sonrasında orta hasarlı olduğu tespit edilen 40.228 binadan kaç bina güçlendirme yapı ruhsatı almıştır? Yapı ruhsatı alan binalardan kaç verilecek süre içerisinde güçlendirme işlemlerini tamamlayabilmiştir? Güçlendirme işlemi için yapı ruhsatı başvurusunda bulunmayarak ağır hasarlı kabul edilen bina sayısı kaçtır? Güçlendirme yapı ruhsatı başvurusunda bulunmuş ancak süresi içerisinde güçlendirme işlemi tamamlanamadığından 7269 sayılı Kanun gereği ağır hasarlı kabul edilen bu binaların yıkımları tamamlanmış mıdır? Sonradan ağır hasarlı kabul edilerek yıkılan bu binalardaki hak sahipleri için konut yapılması planlanmakta mıdır?

CEVAP

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler sonucu deprem bölgesindeki illerimizde oluşan hasarların giderilmesi, inşaa ve ihya çalışmaları; ilgili mevzuatları çerçevesinde, hak sahibi tercihlerinin de dikkate alınması suretiyle Bakanlığımız ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve yapım faaliyetlerine iştirak eden Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) işbirliğinde sürdürölmektedir.

Ayrıca, 7269 sayılı Kanun kapsamındaki hak sahipleri için uygun konumlarında belirlenen yeni yerleşim alanlarında AFAD Başkanlığı koordinasyonunda üretilen yeni bağımsız birimler (toplu konutlar veya alanın özelliğine göre köy konutları) hak sahiplerine sunulmakta, ayrıca hasarın yoğun şekilde yaşandığı kent merkezleri (Hatay, Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Gaziantep, Osmaniye İllerimiz başta olmak üzere) önceliğinde belirlenen alanlardaki kentsel dönüşüm uygulamalarına 6306 sayılı Kanun kapsamında süratle devam edilmekte olup, bu çalışmaların yanı sıra 7452 sayılı Kanun kapsamında depremden etkilenen ilimizdeki orta ve üzeri hasarlı olarak tespit edilen yapıların yerinde yeniden yapılmasına yönelik hibe ve kredi destekleri sağlanmaktadır.

Önümüzdeki süreç dâhilinde, 6306 sayılı Kanun kapsamında kent merkezleri önceliğinde Bakanlığımızca sürdürölen kentsel dönüşüm faaliyetleri ve 7452 sayılı Kanun kapsamında Bakanlığımızca sağlanan hibe ve kredi destekleri ile yürütölen yerinde dönüşüm uygulamalarıyla; kültürüne ve tarihi dokusuna, sosyolojisine, demografik yapısına uygun inşaa ve ihya faaliyetleri sonucu geçici barınma koşullarında ikamet eden vatandaşların deprem felaketinin olumsuz etkilerinden kurtararak, kalıcı konut ve ticarethanelerine kavuşturulması ve gündelik hayata süratle dönölmesi sağlanacaktır.

Bakanlığımızca 6306 sayılı Kanun kapsamında uygulama yürütülen alanlarda, konut karşılığı anlaşma sağlanan hak sahiplerine isabet edecek bağımsız bölümler, Noter huzurunda gerçekleştirilen çekilişler ile belirlenmekte ve kura işlemleri internet ortamında canlı olarak yayınlanmaktadır.

7269 sayılı Kanun uyarınca yürütülen uygulamalar ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı'ndan (AFAD Başkanlığı) bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.